

ПРАКТИКАТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ФИРМИ ПРИ ВОДЕНЕ НА СЪДЕБНИ ДЕЛА: АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ НА БСК

Източник: БСК/Портал "Европа"

Българската стопанска камара (БСК) проведе анкетно проучване сред 100 фирми, членуващи в БСК, относно практиката им при водене на съдебни дела, в рамките на проект "Обществена инициатива за реформа в гражданския процес".

Сред изводите се откроява този, че процедурата по водене на търговски спорове е неефективна, което е основна пречка за спазване на т.нар. договорна дисциплина. На това се дължи незадоволителното нарастване на инвестициите и неуреждането на междуфирмената задлъжнялост.

Със съдействието на Прес-службата на Българската стопанска камара, Портал "Европа" предоставя на вашето внимание пълните резултати от проучването. То е проведено в периода 15-20 януари 2006.

[АНКЕТА](#)

Само 13 процента от анкетираните не са водили съдебни дела, а 41 процента от останалите са се лутали в съдебните лабиринти повече от 5 години. Една трета (29%) от съдебните дела са приключили в период от една до три години, но те най-често се отнасят до спорове с малък финансов интерес, прекратени или приключили със споразумение между страните.

Резултатите от проучването сочат, че съществува сериозно разминаване между реалността на бавното съдопроизводство и очакванията на бизнеса за ускоряване на този процес. Повече от половината от анкетираните (52%) смятат, че оптималният срок за решаване на съдебен спор е до една година, а още 39% са на мнение, че този срок не трябва да надхвърля 2 години (от 1 до 8 месеца на инстанция).

Друг сериозен проблем, пред който се сблъскват фирмите, е прекалено дългият срок, в който съдът постановява решението си, след като е приел делото за решено. Едва една-трета от анкетираните са посочили, че са получили съдебното решение в едномесечен срок след неговото постановяване. Най-често, обаче, този срок надхвърля 3 или 6 месеца - по 20 % от анкетираните дават такива отговори.

Като основни причини за бавното протичане на съдебните дела фирмите посочват:

ПРАКТИКАТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ФИРМИ ПРИ ВОДЕНЕ НА СЪДЕБНИ ДЕЛА: АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ НА БСК

- Умишленото протакане на делата от страните – 20 процента;
- Неспазване на срокове от съда – 18 процента;
- Неефективната система за призоваване на страните – 17 процента;
- Неналагане на санкции за злоупотреба с процесуални права – 14 процента;
- Неефективен контрол върху работата на съда – 12 процента;
- Триинстанционното производство – 7 процента;
- Порочната система за размяна на книжа между страните – 5 процента;
- Неспазването на срока за предоставяне на доказателства най-късно във второто заседание – 4 процента;
- Възможността за доизясняване на делото от фактическа страна във всички инстанции – 3 процента.

Като възможност за оптимизиране на съдопроизводството голяма част от фирмите (68%) посочват въвеждането на специализирани търговски съдилища, 18 процента не одобряват подобна мярка, а 14 процента не се ангажират с преценка.

Две са основните причини, поради които фирмите не биха предпочели да се обърнат към съда за решаване на търговски спор – неефективното съдебно изпълнение (57%) и бавното съдопроизводство (38 %). Високите съдебни такси представляват пречка едва за 6 % от анкетираните. След проведената през 2005 г. реформа в системата на съдебното изпълнение, преобладаващата част от фирмите (61%) възлагат сериозни надежди на частните съдия-изпълнители относно оптимизирането на тяхната дейност и ускоряване изпълнението на съдебните решения. Според 17% от анкетираните и след тази нормативна промяна ситуацията няма да се промени съществено, а 22% се затрудняват да преценят евентуалния успех на частните изпълнители.

Една от алтернативите на държавните съдилища – арбитражния съд, печели доверието на преобладаващата част от фирмите – в 66% от случаите заради по-бързите процедури и 15% заради по-ниската стойност на услугата. Само 19 процента от анкетираните заявяват, че не биха се обърнали към арбитражен съд за решаване на търговски спор.

Що се отнася до доверието в отделните съдебни инстанции, то Върховният касационен съд се ползва с категоричното одобрение на 60% от фирмите, следван от Апелативния съд и окръжните съдилища - с по 11 %. Районните съдилища получават нула процента одобрение, а 17% от анкетираните заявяват, че нямат доверие към нито една от изброените съдебни инстанции.